

har givet sin Tilslutning. Jeg tror ikke blot, at dette er urigtigt, men jeg tror ogsaa, at det vil bidrage til at skabe Splid i Menighedsraadet, idet det til at begynde med kan skabe en uvenlig, maaske ogsaa noget trodsig Stemning fra dette Flertals Side over for en Præst, som de føle sig noget paatvunget. Derimod vil jeg finde det rigtigt, at Sognepræsten er født Medlem af Menighedsraadet, idet jeg er ganske enig i den Betragtning, at disse Forhold her ikke kunne sammenholdes med Sogneraad, Amtsraad og lignende.

I Valgretsbestemmelserne staar, at Tyender skulle ikke have Valgret. Den højtæredede Kultusminister har udtalt, at det var rene Hensigtsmæssighedsgrunde, der for hans Vedkommende havde gjort, at han havde optaget denne Bestemmelse i Forslaget. Jeg vil om disse Grunde sige, at jeg underkender dem ikke, men jeg tror dog ikke, at de ere tilstrækkelig fyldestgørende. Man hører jo imidlertid ogsaa principielle Grunde anførte imod, at Tyender skulle have Valgret. Jeg vil hertil sige, at for mig staar det som ganske uforstaaeligt, at man vil berøve Mennesker, der udøve en Gerning som Tyender, de almindelige borgerlige Rettigheder, som andre have, der udøve en anden Gerning. Jeg anser det ikke blot for at være at berøve dem en Ret, som de med Grund kunne kræve, men jeg synes, at alle de, der have Tyende, skulle vel vogte sig for at vedblive at gaa den Vej, thi Følgen vil ganske vist blive, at Tyende fremtidig vil blive at betragte og vil betragte sig selv som en Pariakaste. Og det er ganske sikkert, at man kan ikke paa en Gang tale om, at Tyendet ikke har tilstrækkelig Ansvarsfølelse og ikke passer sin Gerning med tilstrækkelig Omhu, og paa den anden Side sige, at de ikke skulle have samme Rettigheder som andre. Jeg tror, at naar man var Tyende og fik noget saadant at læse som dette, at Valgret til Menighedsraad have: a) ikke Tyende, b) ikke den, der ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, saa vilde man straks derved faa en Følelse af, at man burde søge snarest mulig at komme bort fra en saadan Stilling og ind i et andet Erhverv. Jeg mener derfor, at man *baade* af Hensynet til Tyendet og af Hensyn til dem, der have Tyende, maa komme ind paa en helt anden Betragtningmaade af dette Forhold og indrømme Tyendet den Ret, som de som Mennesker i og for sig have Krav paa.

En anden Bestemmelse med Hensyn

til Valgretsbestemmelserne — nemlig, at den er udelukket, hvem der af Præsten med vedkommende Biskops Sanktion er nægtet Adgang til Nydelse af Alterens Sakramente —, vil jeg ligeledes meget bede om maa udgaa. Jeg kan til Nød forstaa, at det nu er saaledes, at Præsten har en vis Myndighed paa dette Omraade, men herefter vil hans nuværende Myndighed blive udvidet, idet han nu ikke blot som hidtil vil have den Ret at kunne sætte sin Dom over et andet Menneskes Dom om, hvorvidt det er rigtigt, at dette Menneske nyder Nadverens Sakramente, men tillige faar en Adgang til med vedkommende Biskops Sanktion at straffe dette Menneske, thi det er en Straf at berøve ham hans kirkelige Valgret. Bestemmelsen i § 5 om, at man skal underskrive en Erklæring om, at man som døbt og konfirmeret i Folkekirken fremdeles regner sig som Medlem af denne, skal jeg ikke komme ind paa, idet jeg kan tiltræde de forskellige Udtalelser, som ere fremkomne mod disse Udtryk. Jeg tror, at det i det hele vil være heldigt, at man kommer ind paa at lade den personlige Ansvarsfølelse træde i Forgrunden, saaledes at man f. Eks. her nøjedes med, at vedkommende erklærer, at han regner sig til Folkekirken.

Der er i § 9 en Bestemmelse, som jeg ogsaa meget vil bede om maa udgaa, det er Bestemmelsen om, at Præsten kan forhandle med Raadets Medlemmer angaaende privat Sjælesorg. Jeg anser det i sig selv for ret uheldigt, at et Menneske, han være Præst eller hvad han være vil, har nogen Myndighed over et andet Menneskes Dom om sit Gudsforhold, og jeg tror, at, hvis dette Punkt tiltrædes, kan der meget let komme en videregaaende Fordømmelse frem angaaende et Forhold, hvor man menneskelig set maa være sin egen Dommer. Jeg finder ogsaa, at denne Bestemmelse er meget vel egnet til at bringe unyttig Splid ind i Menighedslivet. Ogsaa af den Grund vilde jeg finde det heldigt, om den kunde udgaa. — Over for det ærede Medlem for Verninge (H. Holm), der har talt om Fatigplejen, vil jeg kun sige, at jeg ikke tror, at hans Udtalelse derom har noget paa sig. Jeg finder det rigtigt, at den fri Fatigkasse bliver under sin hidtidige Bestyrelse, og at man indrømmer Menighedsraadet Ret til at forvalte de Penge, der komme ind til den fri kirkelige Fattigpleje.

Med Hensyn til Præste-Indstillingsretten vil jeg bemærke, at jeg anser det for rigtigt, at man betrygger Mindretallets